

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

A tiszai halászat pusztulása.

(Ajánlva Landgraf János országos halászati felügyelő úrnak.)

Csongrád, 1901 márczius 24.

Évek óta ismételtelen felhangzik a panasz, a tiszamelléki nép ajkán — hogy halászatunk pusztul, a halmenyiség pedig apadóban — sőt elfogyóban van.

Mik ennek az okai?

Köztudomásulag az, hogy a rablóhalászat ellenőrzése a mai viszonyok közt lehetetlen: s másrészt a hullámtereken visszamaradt halikrák milliárdjai pusztulnak el.

Erre vonatkozólag hosszú tapasztalásaim alapján, a következőket tartanám életbe léptetendőeknek, ministeri rendelet alakjában.

1. A tilalmi időszak szigorú betartásának ellenőrzését. És pedig nem csak a Tisza folyón, hanem az ugynevezett holt Tiszában is. Tehát a kifogott halaknak az élő Tiszába szállítása, illetve tartása is eltiltandó lenne a tilalmi időben: mert az éjjeli vagy dugott helyeken tilalmasból kihalszott halak azzal az ürügygel tartatnak és hozatnak forgalomba; hogy a holt Tiszából valók. Hiszen ma rendszeren hatóságibizonyítvánnyal állnak elő, mert a községek a bizonyítványt kiadják, annélkül hogy meggyőződtek volna arról, hogy tulajdonképpen hol is halásznak?

2. A hullám- és ártereken levő, ugynevezett fenekek, kubikok úgy szabályozandók, hogy a mint a víz a Tiszába vissza húzódik: abban az arányban a kubikok és fenekekből is a víz lefolyhassék.

3. A fokok és egyéb vízfolyások bármilyenféle halászó eszközzel (lécza és varsákkal elfogása vagy elzárása) szigorúan büntetessék. Mert ezek által a halnak a Tiszába való vissza térését, ivás után elzárják és az apadás beálltával minden hal zsákmányul esik. És ami legrosszabb, nemcsak a haszonra valók, melyeket kifogva értékesítenek, hanem a milliárdokra menő új szaporulat is benn marad, a fenekek- és kubikokban. Itt aztán a gémekek ezrével lakmároznak rajta. A hol egyes helyeken pedig a víz valamivel mélyebb, ott a beállott hőségtől, július és augusztusban a víz annyira felmelegszik,

hogy abban is elpusztul a hal. Ugy hogy az ilyen helyek közelségében, ha egy kis szellő lengedez, már 5—600 lépésről lehet érezni a kiállhatatlan halbűz szagát.

Kikre kellene tehát elsősorban bízni az ellenőrzést?

Az ellenőrzést leginkább a folyamfelügyelők teljesíthetik sikerrel legjobban, — mert szakaszukon minden fokot, vízlevezető csatornát ősrnek.

A csendőr és a pénzügyőr, ha a töltésen halad, ott — a fáktól nem látja a bujkáló halászokat, sőt ha véletlenül észre is veszi, mire ők ladikot kapnak, a halászoknak már hűlt helyük. Ugy kellene itt is eljárni, mint a vadászati kihágást elkövetők megbírságolásánál, hogy t. i. a büntetés egyharmada szintén a feljelentőé lenne. Csakis így lehetne a már kiveszőben levő halállományt néhány év alatt emelni és a kipusztulástól megmenteni.

A Tiszamelléki népnek a halászat volna legbővebb keresetforrása. — Sajnos, ma csak a földművelésből, itt is csak a búzatermésből akarnak megélni — holott állattenyésztés és halászat nélkül a Tiszamellék népe nemsokára a ru-thének sorsára jut.

— **A gazdák érdekében.** Hogy a mezei gazdálkodás első feltételei a jó közlekedési utak, azt senki sem tagadhatja. A járási főszolgabíró ennél fogva, a gazdák érdekében a következő rendeletet adta ki Csongrád község előljáróságának: «Mint hogy az 1899 évi XII. t.-cz. 35 §-a értelmében a mesgyék jelzőit s u. a. t.-cz. 37 §-a szerint pedig a közdülő utakat minden év tavaszán megvizsgáltatni és a szükséges igazításokat, intézkedéseket megteenni köteles az előljáróság: felhivom czimedet, hogy e szemlékre 30 nap alatt egy tiz tagból álló bizottságot szervezzen és minden év tavaszán legkésőbb, *április hó 30-ig a bizottság az utakat és mesgyejelzőket, birtokhatárjeleket vizsgálta meg és eljárásáról az összes ügyiratok kíséretében jelentését hozzám minden év május hó 5-ig adja be. A helyszíni szemléket, vizsgálatokat pedig oly módon tartassa meg, hogy minden községi mezőőrnek utasításba adja, hogy miután a mezőőrök őrizetere bizott területet, az ő felelősségükre és kárukra két-két, felváltva küldendő bizott-*

sági tag fog megtekinteni: ennél fogva te-gyének pontos jelentést arról, hogy hol romlottak el az utak, s hol hiányoznak a mesgyejelzők? Elleneseben, ha a vizsgálatra kiküldendő bizottsági tagok azt fogják tapasztalni, miszerint az ilyen esetekről nem tesznek jelentést: a köteleesség mulasztó mezőőrök megbüntetése iránt hatáskörömben intézkedni fogok». Járási főszolgabíránk eme rendelete is azt mutatja, hogy hatáskörében mindent megtesz a gazdaközönség jogos érdekeinek előmozdítására.

Márczius 15-ének ünnepe.

Mint minden évben, ugy ez évben is megünnepelte városunk közönsége márczius 15-ének emlékét. A f. hó 15-én a helybeli r. kath. templomban 1/210 órákor istentisztelet volt, melyen részt vettek a polg. és elemi fiú- és leányiskola növendékei. A kaszinó szintén az nap tartotta meg estélyét, melynek lefolyásáról már lapunk m. számában szólottunk.

A f. hó 17-én d. e. a község házánál diszközgyűlést tartottak, melyen Söhlya Gyula főjegyző nagyhatású beszédében emlékezett meg Kossuth Lajosról. A közgyűlés tagjai azután a nagymisén testületileg részt vettek. Délután a Kossuth-téren országgyűlési képviselőnk Dienes Márton mondott ünnepi beszédet, utána pedig Szarka Mihály dr. beszélt, majd dr. Tasnády Antal a szentesi 48-as kör elnöke szavalt el alkalmi költeményét, ezután a Kossuth szobrát megkoszorúzták.

Este a csongrádi iparosok a «Központi» szállóban valóban fényes estélyt tartottak. Mintegy 250-an vettek részt. Természetes hogy felköszöntőkben és hazafias szavallatokban nem volt hiány.

A első felköszöntőt Éder János iparhatósági biztos mondotta Ő felségére a magyar királyra. Szép József ipartestületi elnök márczius 15-ikét méltatta. Réh József alelnök az ifjuságra emelte poharát, majd Busa Imre meleg szavakban emlékezett meg Kossuth Lajosról. Varga Mihály iparegyleti jegyző, valamint Boda Márton és Réh Ágneska hazafias költeményeket szavaltak.

Alig fejezték be a vacsorát, megjelent Dienes Márton országgyűlési képviselőnk is, kit az iparosok kitörő lelkesedéssel fogadtak. A megjelent képviselőt Éder János iparhatósági biztos üdvözölte az iparosok nevében. Dienes Márton megköszönve a lelkes fogadtatást, az iparosokra és a magyar ipar fellendülésére tartott lelkes beszédet. Ezután az ifjuság tánczra perdült és reggelig vigadtak.

A polgári körben 300-an jelentek meg, melyen Söhlya Gyula alelnök, Holio Adolf jegyző, Dienes Márton beszéltek, Tasnády Antal pedig egy gyönyörű költeményt szavalt el. A társaság késő éjjelig lelkes hangulatban együtt maradt.

Nemcsak Magyarországon

legolcsóbb

10—3.

Ferencz József keserűviz,

hanem a világ kereskedelemben is virágzó kiviteli czikk helyét foglalja el. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos csakis «Ferencz József keserűviz» elnevezést használni, ne hogy más, csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Legnagyobb hatást tett Dr Szarka Mihály ügyvéd szonoklata amelyet a Kossuth-téren tartott, és dr. Tasnády Antal ama költeménye amelyet a polgári kör estélyén mondott el.

Megyénk államsegélye.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága felterjesztést intézett a kormányhoz, hogy utépítésre adjon a megyének nagyobb összegű államsegélyt, hogy a munkanélkülieknek keresetet adhassanak Dorosmán is.

A felterjesztést egy küldöttség vitte fel a ministeriumhoz, dr. Vadnay főispán vezetése alatt s vele voltak d. Csató Zsigmond alispán és Enyedy Lukács a tápéi kerület országos képviselője.

A tervezett utépítés költségeit a megye szakközegeinek előmunkálatai és tervrajzai alapján 1 millió 800,000 koronába irányozták elő.

Ugy a kereskedelmi, mint a pénzügy-minister hajlandó volt a megye kérését teljesíteni. Azonban egyúttal gondoskodni kívántak arról is, hogy a vármegye közlekedési érdekeivel s a gazdaközönség óhajtatásával együtt a munka és kereset-nélküliek nyomora is enyhíthessék.

A mig tehát egyfelől megadták a kért államsegélyt, másfelől kötelezték a vármegvét, hogy saját készpénz-alapjából 80 ezer koronát haladéktalanul utépítésre fordítson, még pedig először a dorosmai közút építésére, hogy így a dorosmai munkanélküliek keresethez jussanak s a csongrádi vashid és vasut építését is munkába veszik rövid idő alatt, amely több mint 4 millió koronába fog kerülni.

A vármegye közönsége köszönettel tartozik úgy a fő, mint az alispánnak, akik e fontos ügyben minden lehetőt megtettek érdekében.

UJDONSÁGOK.

— **Adomány a munkások segélypénztára részére.** A csongrád városi takarékpénztár Ujhelyi Nándor kir. tanácsos javaslatára 50 koronát ajándékozott a csongrádi munkások segélypénztára javára. A szép és dicséretes példaadást örömmel veheti tudomásul minden munkás.

— **Építkezések.** Az állami leányiskola építkezéseit már megkezdték, s úgy tervezik, hogy f. évi augusztus hóban már teljesen készen lesz. A csongrád városi takarékpénztár is megkezdte jövő héten a 4 bolthelyiség részére az ideiglenes épület felállítását, s aztán a földig lerombolandó régi épület helyére egy diszes épületet fog emelni, s a bank hivatalos helyiségeit is abba fogja átköltöztetni. Ezen kívül még magánosok is serényen hozzáfogtak már az építkezésekhez. Valóban kár, hogy a község még most sem létesítette a körkemenczét — s Kun-Szt.-Mártonból és Martfűről hozatják az építkezők a téglát. Holott Csongrádnak szép jövedelmet, a munkás népnek pedig keresetet biztosított volna a téglagyár. Ha pedig sikerül a járás erélyes főszolgabírójának ama terve, hogy itt a községi pótdadót leszállítják: akkor az építkezés a közel jövőben előre láthatólag emelkedni fog, s előbb-utóbb magán vállalkozó hasznára válik majd az a körülmény, hogy a téglagyár létesítését majd egy évtized óta halogatja.

— **Népkönyvtárak.** A csongrádi járás összes községei részére a főszolgabíró felterjesztésére a m. kir. földművelési minis-ter 300—300 drb könyvet ajándékozott, sőt 20—20 koronát még a könyvvállványok beszerzése céljából is kiutalványozott.

— **Fehér holló.** A magyar alföldi nép régenté úgy volt jellemezve, hogy becsületességben ritkítja párját az egész föld kerekességén. Ezek a szép idők azonban elmúltak. Ma már, egy-egy becsületes ember olyan ritka, mint a «fehér holló». Éppen azért említjük fel a következő ese-

tet, ami a múlt héten történt: Berniczky József a szőlők között elvesztett zsebéből 15 frtot. 1 drb 10 forintost és 1 drb 5 frtot. Felesleges megjegyeznünk, hogy a károsult keresetet vetett az elvesztett összegre. Azonban szerencséjére csalódott: mert egy Lovas Mihály nevezetű szegény napszámos, ki a pénzt megtalálta, hiány nélkül viszszaadta Berniczky Józsefnek. Különböztetve ezt a derék, becsületes és igazi magyar munkás felebarátunkat melegen ajánljuk polgártársaink figyelmébe.

— **A szövetkezet mérlege.** A f. hó 20-án jelent meg a «Szövetkezet» című havi közlöny, melyből megtudtuk, hogy a m. évben a szövetkezet tiszta nyeresége 1189 korona 44 fillér volt. Az alapszabályok értelmében ez összeget a tartaléktőke kell csatolni, ily módon a tartaléktőke 2736 korona 10 fillérré lesz kiegészítve. Megjegyezzük, hogy a multkori tűz miatt a szövetkezet mit sem veszített, amennyiben az üzlet és a raktár 12.000 korona értékre volt biztosítva. A szövetkezet a f. hó 31-én azaz virágvasárnap délután fogja megtartani évi rendes közgyűlését.

— **Szederfák kiosztása.** Az országos se-lyemtenyészési felügyelőség, a járási főszolgabíró előterjesztésére Csongrád, Csany és Tömörkény községek ujonnan létesített eperfaiskolái és gazdái részére 12.000 drb eperfát küldött teljesen díjtalanul, csupán a szállítási költségek fedezete mellett.

— **A községi pótdadók leszállítása.** Csongrád község képviselő-testületének a f. hó 20-án a községi költségvetése 75%-ban állapította meg a pótdadókat. Ennyire bírták leszállítani mindjárt első évben a pótdadókat. Azonban felebbezés folytán a vármegyéhez került a határozat, s ott a mezőőrök fizetésének kérdése miatt nem lehetett az ügyet kedvezően elbírálni. Ugyanis az új szabályrendelet — amely a községi mezőőrök létszámát 4 lovas mezőőrré szálította le — még nem jogerős. De rövid idő múlva jogerőssé fog válni: akkor a törvényhatóságnak mint értesültünk nincs kifogása az ellen, hogy a gazdák önállólag fogadjanak birtokaik őrzetére magán mezőőröket, s ne terhelje a községet a községi mezőőrök tartása.

— **Égiháború és jégeső.** A f. hó 21-én d. u. 4 órakor égiháborúval és jégesővel köszöntött be a tavasz. Szerencse, hogy a jég még semmiben sem tehetett kárt, csak a levegőt hűsítette le annyira, hogy másnap ismét lekerültek a fogsároló télikabátok és sapkák. A nép azt tartja, hogy ha Szt.-György nap előtt megdörög az ég, és ha akkor az ember meghempereg a porba, hát a podagra nem keresi fel az évet. Mint halljuk, podagra — Bendegúz épp az «első-part»-nál kocsizott, midőn elkezdett az ég dörögni, nosza fogta magát, leszállt a kocsiroló és 12-szer egymásután legurította podegrás testét a part legfelső csúcsától a laposig. Most már szentül megvan győződve, hogy nem bízzentve hanem kemény léptekkel futyul végig a nagy-útcái járdán.

— **A vörheny miatt bezárt napszolgák.** Daczára a legszigorúbb óvintézkedésnek a vörheny egyre terjed a gyermekek közt, s hogy a ragályozásnak terjedését megakadályozza a hatóság, dr. Boér Antal járási orvos javaslatára, az alispán beleegyezése mellett Mátéffy Kálmán járási főszolgabíró elrendelte Csongrád község belterületén az összes ovodák és napszolgák bezárását 14 napra. De ezzel nem elégedett meg, hanem az iskolai gondnoknokságot felszólította, hogy az összes iskolák dezinfektója és újból való kimeszelése iránt intézkedjék, továbbá az iskolákban közhírré tétesse, — hogy a gyermekek otthon maradjanak és ne szomszédoljanak.

— **Az utcák elnevezése.** Az utcák elnevezését másutt a közgyűlés szokta megállapítani. Csongrád e tekintetben kivételt tesz: amennyiben itt a bádogtáblák festője gyakorolja ezt a jogot, — nem tudni hogy kinek a rendelkezéséből. Hogy milyen dolgok kerülnek aztán abból ki

— a következőkből látni: Ahelyett, hogy a Szivák és Hunyadi néven nevezett egy tért csak Szivák-térnek nevezték volna: adtak hozzá még két más nevet is. Most már aztán ennek a térnek négy neve van. Két ház: a Csejthey Lajos bíró háza és szomszédjái a Szivák-téren van. Szemben levő házakat a bádogos Népkert sornak keresztelte el, s most aztán a Hunyadi-tér szintén ketté szakadt — s a felét elkeresztelték Szentesi-útnak. Ennélfogva Csongrád község érdemes főbíróját tisztelettel megkérjük — miután van érke a közönség jogos panaszainak meghallgatása és elintézése iránt — hogy tegyen javaslatot a közgyűlésen az egész nagy térnek egy névvel való elnevezése iránt . . .

— **A szülő utak.** A vármegye törvényhatósága jóváhagyta Csongrád község ama határozatát amely szerint az összes szülőbeli utak rendbehozassanak.

— **Uj szolgabírói állások.** Mindszenten és Csongrádon az új bűnvádi perrendtartás miatt megszorodott teendőik ellátása miatt, a belügyminis-ter leirata folytán Csongrádvármegye törvényhatósága két új szolgabírói állás szervezését határozta el.

— **Hajóközlekedés.** Szeged és Szolnok között a hajójáratok az idej magas víz-állás miatt csak április hó első napjaiban fognak megindulni. A Tisza egyre árad. Már nemcsak a rakpartokat, hanem a kőgátak párkányait is ellepte.

— **A mezőőrök.** Állandó panasz tárgyát képezi a határ hiányos felügyelete, amelyet a mezőőrökre bízott a törvény. A gazda közönség jogos panaszait figyelembe vette Mátéffy Kálmán, járási főszolgabíró és szigorú rendeletben erélyesen utasította az előjáróságot arra, hogy a mezőőröket köteleességek teljesítésére szorítsák, s a mezei kártétel eseteit bejelentésük s a lopáson tetten ért egyéneket cselekednek a községi előjáróság tehát, ha egy-két vasárnapon keresztül pár óráig valamelyik dűlőben a helyszínen egybegyűjtve a mezőőröket — iskoláztatna velük, s gyakorlatban kiküldhetné valamelyik hatósági közegét — hogy ellenőrizze szolgálataikat.

— **Daltársulat.** Ma este a m. kir. szálloda kávéházában Lengyel József budapesti daltársulata fog előadást tartani.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomor-baj, étvágytalanság, rossz emésztés, máj-fájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacso-lyat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálót vélünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előleges beküldése után 1 tekerest 1.25 frtért, 2 tekerest 2.30 frtért, 3 tekerest 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszer-tára, Bécs, 1. Singerstrasse 15.

— **Nemcsak Magyarországon legelterjedtebb a Ferencz József keserűvíz,** hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli cikk helyét foglalja el. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos csakis «Ferencz József keserűvíz» elnevezést használni, nehogy más csekélyebb értékű vizet kapjunk.

— **Mikor lesznek a képviselőválasztások?** Ez a kérdés egyre jobban izgatja a kedélyeket. Némelyek azt mondják, hogy őszkor; mások, a beavatottabbak szerint: már most juniusban. De oszlattassék fel a képviselőház bármikor, annyi már is kétségtelen, hogy ily nagyarányú, izgalmas képviselőválasztásunk rég nem volt, aminőnek ez mutatkozik. De az is bizonyos, hogy a «Budapest» pol. napilap, mint a multban, ezuttal is ki fogja venni bő részét a válasz-

tási háboruból. Am a «Budapest» más tekintetben is folyton-folyvást azon igyekszik, hogy a magyar olvasóközönség páratlanul álló nagy rokonszenvét, amely negyedszázados pályafutása állandóan kíséri, tpvábbra is megtartsa — s öregbitse. Tagadhatatlanul megbízható, élénk, jól szerkesztett 48-as újság. Vezércikkeit legtöbbször orsz. képviselők írják, köztük Kosuth Ferencz a függetlenségi párt elnöke. Hírei frissek, tárczarovata változatos; folyvást két érdekfeszítő regényt közöl egyszerre. Vasárnaponként pedig «Uj-Budapest» cím alatt humorisztikus mellékletet czatol a főlaphoz s e viczcslap talánymegfejtői közt, a jutalomkönyveken felül, még egy-egy Jásziv-sorsjegyet sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy a «Budapest» minden rendszer előfizetője minden újévkor egy diszes naptárt kap egészen ingyen, — úgy nem csodálkozunk rajta, hogy a «Budapest» a legolvasottabb és legerjedtebb napilapja hazánkban. — Előfizetési árak: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona, egy hónapra 2 korona. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kaphat. A megrendelések, előfizetések a «Budapest» kiadóhivatalához, Budapest, IV., Sarkantus-utca 3. sz. a. intézendők.

A hűbéri rendszer. Az egyes történelmi korszakok társadalmának képe az Ó-korból csak töredékesen maradt ránk. Iserjük Egyiptomnak, Görögországnak, Rómának rabszolgatartó arisztokracziáját, de nagyobb nemzeti vagy éppen egész földrészen elterjedt társadalmi szervezettel nem találkozunk egész a Középkorig. A hűbériségnek azonban egész rendszerét világosan ismerjük. A nemesek és nem nemesek, a földbirtokosok és szegények különbségén alapult ez is, de sokat fejlődött az Ó-korhoz képest és előkészítője lón az ujkori átalakulásoknak. A nem nemes jobbágya lón az uraknak, a kisebb nemesek csoportosultak a főbb urak körül, a kitől jószágot fogadtak el haszonélvezetre, a főur a királytól is. Ennek tevében a hűbéres hűbésgéskút tett urának, akit minden vállalatában segíteni tartozott. Kardot dárdát vagy lobogót kapott a hűbéres hűbér-urától az invenstúra alkalmával, fegyvert, a melylyel urát védeni tartozott. Vad és nyers volt ez a kor, de ragyogó és hősi. Ünnepek lovagi tornák és háborúk tették az élet fűszerét, a pert is harcral intézték el, istenítéleti párbajt vívtak s a legyőzött fél elvesztette pörét. A hűbér-rendszerrel szorosan összeforrt a lovagság. Lovag csak nemes szülők gyermeke lehetett. A fiúgyermeket hét éves korában elvitték a szülei háztól valamely kitűnő lovag udvarába, hogy annak erényeit eltanulja. 14 éves koráig mint apród kísérte a vár urát és asszonyát. A tanulási évek elteltével, 18—20 éves korában felvették a lovagok rendjébe. Testi-lelki tisztaságának jeléül megfürdött, megáldozott s fehérbe öltözve, két lovag közt az oltárhoz lépett. Mise után a pap megáldotta kardját és a lovag, kinek udvarában szolgált, kardjával vállára ütött e szavakkal: «Lovaggá avatlak az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevében.» A lovagi szerelem bájos képei maradtak ránk szép balladákban, románcokban, tanujául annak, hogy a nehéz, erős várak hideg kőfalai között is költői szívek éltek. Akkor éltek azok a mesés lelkű férfiak, akik csak egyszer szerettek, de örökre szerettek, szívük vérént ontották a hitért, míg szívük fölött őriztek egy hölgy kis szalagját lovagi színűköl. A lovagokról mond szép történeteket a Nagy Képes Világtörténet V. kö-

tete, melyből most jelent meg a 99 és 100. füzet. Az V. kötetet a kitűnő tollu történetíró, dr. Mika Sándor írta. Egy kötet ára diszkótsében 16 kor., kapható füzetenként (á 60 fill.) és havi részletfizetésre is a kiadó-társulatnál, Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságnál, Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólapulajdonos: **Weisz Márk.**

Köhögők és hurutos szenvedőknek a
— Kaiser —
mell-bonbon a legbiztosabb gyógyszer **2650** közjegyzőileg elismert bizonyítvány
Egyedüli álló bizonyítéka a biztos segítségnek **köhögés, reketség, hurut és elnyálkásodásrol.** 1 csomag 20 és 40 fillérér kapható Csongrádon **Ungváry József** gyógyszerésznél

Zenetanár

volt budapesti III. ker. Zene-Conser-vatorium zenetanára, Kisfaludy-színház karnagya telepedni óhajt. Felhívja az igen tisztelt szülék, ugyszintén a zenekörök, zenét tanulni óhajtók figyelmét, énekkar, zenekar betanítását hang-jegy szerint, mérsékelt díjazással elvállalja.

Érdeklődők értekezhetnek a «Ma-gyar Király» szállodában.

Szathmáry Benő
zenetanár.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utó-bajaiban!

Legjobbnak bizonyult **HÁZISZER** mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség föfeltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. ét-vágytalanságot, savanyu felbőfőgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bél-bajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rósa-féle balzsam.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító s a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, anélkül mell gyuladásnál, tejrakadás és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tyúgok, vékkelések, pokolvar és genyvedéseknél, továbbá körömgenyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, kenőnyvedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs.

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkent és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszser. I üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 krjával. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kénye a prágai Fragner B. gyógyszerészertől és figyeljen arra, hogy a dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbrol látható három szögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak:

CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerészertárában.
BUDAPESTEN: Török József gyógyszerészertárában, Egger A. gyógyszerészertárában.
Főraktár **B. FRAGNER** császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag; Ecke der Spornergasse Nr. 203. e 30—30

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. száni.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszáló-, marokrakó és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit Sack rendszerű, aczélöntésű ekével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviselő: **Fischhof Mór Szeged.**

Nagyméltóságú örgróf Palavicini Sándor ur mindszent-
algyői uradalmában

15 drb 3 éves magyar bika
van eladásra felállítva.

Megtekinthetők a Mindszent
vasut állomás mellett fekvő
mindszenti majorban.

Áruk 160 frttól 300 frtig.

Csongrád-Sándorfalva, 1901
márczius hó.

3-1 Urad. főintézőség.

Patkányölő

(Felix Immisch Delics)

a legkitűnőbb szer patkányok és egerek
gyors és biztos elpusztítására. Ártalmatlan
emberek és házi állatokra. Kapható cso-
magban 1 korona 20 és 60 filléért Ung-
váry József gyógyszerésznél helyben.

Figyelmeztetés! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-NÉV.
A melyen nincs rajt az

MAUTHNER
ÖDÖN
cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mint olyant ajánlják
lassék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN

Irodák és raktárak } VII. Rottenbiller-utca 33.
(Közuti villamos megállóhelye.)

Elárusító helyiségek } VI. Andrássy-ut 23.
(A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívá-
natra ingyen és bérmentve küldi.

45/1901 szám.

A csongrádi állami elemi iskolák igazgatóságától.

Hirdetmény.

A csongrádi állami elemi iskola összes belterületi tantermei s folyosói belső
husvét, tisztogatási és javítási, meszelési munkálatai a f. hó 24-én délután 3 órakor az
elemi isk. igazgató hivatalos helyiségében tartandó

nyilvános árlejtésen

fognak munkába adatni, melyre a vállalkozni óhajtó kőmives iparosok ezennel meg-
hivatnak.

Kikiáltási ár 270 korona, bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a. Feltételek az elemi
isk. igazgatói hivatalban megtekinthetők.
Csongrád, 1901 évi márczius 23-án.

Blázsik Mihály
igazgató.

Gázkészülék Gyártási Vállalat

Mauthner Adolf és Társai

Budapest, V., Arany János-utca 5. szám.

Acetylen világítási berendezések

minden nagyságban.

Számos berendezés üzemben.

CALCIUM CARBID ELADÁS

minden mennyiség a legolcsóbb napi árban.

Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen

Szakképzett képviselők kerestetnek.

Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk.

A többek között berendeztük:

Özv. gróf Batthyány Józsefné, nagybirtokosné
Felbár
Dr. Almássy László, ügyvéd Jászberény
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös
Takarékpénztár Esztergom
Községháza Vojtek
Bikfalvy Testvérek, kereskedők Zilah
Löwy József és Tsa, likörgyárosok Besz-
tercebánya
Trappista-kolostor Prijedor (Bosznia)
«Posavina»-szálló Breka (Bosznia)

«Bosna»-szálló Banjaluka (Bosznia)
Friedrich Sándor, vendéglős N.-Palánka
Haus Keresztély, vendéglős Hódásgh
Mezei Mór, vendéglős Munkács
Földváry István, vendéglős Uj-Gradiska
Frank Mór és Tsa, vasuti vendéglős Boglár
Wimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia)
Planer Ferencz, vendéglős Déva
Kónya Miklós, vendéglős Zilah
Kaszinó-egylet Nyirbátor
Weiser Berthold, vendéglős L.-Szt.-Miklós.

BOR. 1-2 éves homoki ó-bor. 22 krtól 34 krig. Ujbor 22 krtól 50 krig.
Szőlővessző. Fajtisza, kitűnően beérett 11 jeles csemege- és 11 borfajból. Sima
vessző 2 és 3 fttól felfelé. 2 éves gyökeres 12 fttól felfelé.

Nemes eperfa. 2-3-4-5 éves igen erős csemete 6 láb magasan ojtva 30 krtól
60 krig. Nagyban vételnél 10-50 százalék engedmény.

Birsojtvány. Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajban. Vannak rendelőim, kik ezer számra
ültetik, mert renkeivül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A
szép növésű 2-3-4-5 éves fák drbjá 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény
mint a *epermél*.

Spanyol meggy. Pándi vagy Kőrösi meggy. Gyümölcse rendkívül keresett, mert
befőzésre legalkalmasabb. 2-3-4-5 éves fák drbjá 15 krtól
50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az *epermél*.

Diófa. Könnyű törű, 2-3-4-5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél
10-50% engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, alma, szilva, ősi és kajszinbarack
cserepnye, meggy, szelid gesztenye, lasponya, szomorú
alma, szomorú eper magas és törpe alakban. Ára 15 krtól 50 krig. Nagyban vételnél te-
tem 3 engedmény.

Kiselejtezett ojtvány. 2-3-4-5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr.

Mindenféle vadonez. 1000-re 5.85 frttól 19 frtig.

Akác. 1-2 éves, 1000-re 3.50 frttól 12 frtig. **Végtelen nagy készlet.**
(lepényfa, Krisztus koronája), 1-2 éves
1000-re 4 frttól 14 frtig.

Sövénykészítésre gleditsea *aurantica* 1000-re 5.85 forinttól 20 fo-
rintig.

Sövénykészítésre melura Horoló szőlőültető vas, kerti fűrés, olló, görbe szemző, valamint
ojtóké, jelfa, ojtókenőcs igen olcsó áron és kitűnő anyagból.

Kerti eszköz. kerestetnek s ezek 5-10-20-30 százalék engedményen túl 6 heti,
esetleg 4-6 havi hitelt is kapnak. **Ar- és névjegyzéket** küld:

Ungváry László Czeglédről.